

for os Alle. Det er en Sandhed, der blev udtalt, saa vidt jeg husker, ifjor heri Thinget, at de store Beholdninger i Statskassen ingenlunde ere en Følge af, at Statskassen har for store Indtægter, men en Følge af, at vi have for smaa Udgifter, og denne Tingenes Tilstand kan forhaabentlig ikke vare evig; der maa dog komme en Tid, hvor man søger at indhente det, der er forsvundet. So længere Stilstanden har været, jo større vil Sværen blive for at gjenoprette det Tabte, og da vil det snart vise sig, at ikke alene de store Beholdninger, som nu genere os, og som ved hver Leilighed blive stærkt fremhævede, ville forsvinde som Dug for Solen, men det vil ogsaa blive klart, at der vil og maa stilles yderligere Forordninger til Statteyderne om at komme med yderligere Bidrag til Statens Fornødenheder. Har man den Overbevisning, forekommer det mig, at, naar man foretager en saa vigtig og betydningsfuld Statte-reform som den, der her er Spørgsmaal om, bør man ogsaa se hen til, hvor man skal søge disse Skatter, som i en nær Fremtid kunne paaregnes. En Anvisning, der usejlsbarlig vil blive given, er Anvisningen paa en Indkomstskat, men det er min Overbevisning, og jeg tror ikke, den er seil, at, naar man rigtig granfser Hjæterne, saa er der overordentlig Saa her i Landet, som virkelig ere Tilhangere af en Indkomstskat, og, dersom vi skulle udsætte Reformer, store Foretagender, indtil en Indkomstskat bevilges, tror jeg, vi derved ville komme ind i en Ufrugtbarhedsperiode, som kan blive længere end den, vi for Diebliffet befinde os i. Derhos er det min Anskuelse, at en Indkomstskat, som under visse Forhold maatte kan være en meget fortræffelig Skat, ikke bør benyttes uden til Nød og under ekstraordinære Forhold. Dersom man saaledes ikke kan gaa til en Indkomstskat, vil man jo sige: Ja, saa have vi Grund-eiendomme, vil kunne bestatte! Jeg vil her gribe Anledningen til at udtale, at det er min fulde og faste Overbevisning, at Hartkornet ikke taaler en høiere Beskatning end den, der for Tiden hviler paa det, naar ikke Landets Agerbrug, som er Landets Hovederhvervskilde, skal sygne hen og Landets Tilstand derved i det Hele taget gaa tilbage. Der kan langt snarere efter min Overbevisning være Spørgsmaal om at lade Hartkornet tilflyde Lettelse i de Byrder, der nu hvile paa det, end om det Modsatte. Jeg veed nu nok, at man med Hensyn til Lettelser vil sige: Ja, efter det Forslag her foreligger, kommer der Lettelser for Jordbrugeren. Jeg har set i et landøkonomisk Tidsskrift, at man allerede har udregnet, at Affkaffelsen af Stenkulstolden vil bringe en Besparelse af 4,4 Dre pr. Tønde Land. Jeg tror, at man her har været lidt for hurtig med at gjøre denne Besparelse klar for Jordbrugere. Da den høitærede Finanzminister omtalte Skibsafgiften, udtalte han, at den for en stor Del væsentlig hvilede paa Udsørslen; dens Affkaffelse

wilde komme Kornexporten til Gode. Naar man nu ned sætter Skibsafgiften fra 50 Dre til 25 Dre pr. Ton, saa er det, da 1 Ton er omtrent 2,000 Pd., og disse 2,000 Pd. omtrent svarer til 10 Tønder Korn, en Besparelse pr. Tønde Korn af 2½ Dre. Jeg tvivler meget om, at jeg, idet jeg afsænder mit Korn til Udsørsel, nogenstunde vil faae fat paa disse 2½ Dre. Med Hensyn til min Udtalelse om Staten paa Hartkornet, forudsjer jeg, at man vil sige: Det er besynderligt at klage over Hartkornsskattens Lyng, naar, som bekendt, Hartkornsskatten til Staten i en lang Narvælle ikke er bleven forhøiet i nogen væsentlig Grad; den Byrde, der har været baaret tidligere, maa ogsaa kunne bæres nu. Det er ganske sandt, at Hartkornsskatten til Staten ikke er været betydelig, men man lægger ikke Mærke til, hvorledes en anden Hartkornsskat har været i stadig og foruroligende Stigen, nemlig Kommunesskatten. Den er stegen saaledes, at det efter min Overbevisning ikke er muligt for Hartkornet i Længden at bære den Byrde, naar der er Udsigt til, at den vil blive ved at stige. Et ikke ringe Beløb af de kommunale Skatter paa Hartkornet medgaaer til Afholdelsen af Udgifter, som snarest kunne kaldes Statsudgifter. Vi maa jo f. Ex. betale Alt, hvad Sindsygeanstalterne i de forskjellige Provindsfer koste. Næsten alle Udgifter til Rets- og Politivæsenet afholdes af Amtskommunen, og der er flere saadanne Poster. Disse Udgifter burde efter min Mening snarere overtages af Staten, og derved vilde ogsaa, tror jeg, kunne opnaas en mere tilfredsstillende Ordning af flere Institutioner. Jeg skal blot nævne een, det er Politivæsenet paa Landet. Vi ere jo endnu i den lykkelige Tilstand, som vi have arvet fra Forfædren, at vore Politimestre paa Landet tillige ere Dommere og have en Masse andre Forretninger, og paa Grund af Veligheden af deres Kvarterer og Sligt, ere de lidet istand til at sørge for Rets sikkerheden i Jurisdiktionerne. Den eneste Assistance, de tidligere have haadt, har været gennem Sognefogderne, og at den ikke kunde have Meget at betyde, er jo klart. Klager have derfor været hyppige, Klager fra Politimestrene over, at de ere ude af Stand til at haandhave Rets sikkerheden i deres Jurisdiktioner, og ligeledes Klager fra Beboerne over det Samme og Forlangender til Amtsrædet om at træffe Foranstaltninger, som kunne sikkre en bedre Ordning. Hvad have saa Amtsrædene gjort? Ja, de have saa anset Politibetjente, som koste Amtspartitionsfonden ikke ganske ubetydeligt og gjøre en høist tvivlsom Nytte. En hel anden og langt mere tilfredsstillende Sikkerhed vilde tilveiebringes, naar det hele Politivæsen blev overtaget af Staten og vi fik et velorganiseret Gensdarmmeritorps istedetfor disse ribende Politibetjente. Naar vi se hen til den Beskatning, der i kommunal Henseende for Diebliffet hviler paa Hartkornet, vil